

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975.

6 MAART 1975.

WETSONTWERP

tot verruiming van de opdracht
van het Fonds tot vergoeding
van de in geval van sluiting
van ondernemingen ontslagen werknemers.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE TEWERKSTELLING EN DE ARBEID ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER LENSSENS.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie besprak dit wetsontwerp tijdens haar vergadering van 5 maart II.

I. — Uiteenzetting van de Minister.

In haar resolutie van 3 april 1973 heeft de Nationale Tewerkstellingsconferentie vastgesteld dat gepaste maatregelen moesten worden genomen om het hoofd te bieden aan een tijdelijke toestand van ontoereikende werkgelegenheid en in het bijzonder om de jonge werknemers aan het werk te houden. De Nationale Tewerkstellingsconferentie heeft dan ook aanbevolen een vergoedingsregeling in te voeren waarbij aan werknemers van gevorderde leeftijd die ingevolge economische of technische redenen worden ontslagen, een bijzondere vergoeding wordt verleend.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Namèche.

A. — Leden : de heren Tijl Declercq, Deneir, Henckens, Lenssens, Magnée, Rutten, Schyns, Mej. Steyaert. — de heren De Wulf, Glinne, Namèche, Nyffels, Mre Pétry echtg. Scheys, de heren Tibbaut, Van Daele. — Buchmann, Cantillon, Evers, Flamant. — Helguers, Talbot. — Mre Maes echtg. Van der Eecken, de heer Raskin.

B. — Plaatsvervangers : de heer Marc Olivier, Mre Ryckmans-Corin, de heren Smets, Wijnen. — Mre Adriaensens echtg. Huybrechts, de heren Dejardin, Ghysbrecht, Onkelinx. — Sprockeels, Verberckmoes. — Verbasselt. — Baert.

Zie :

419 (1974-1975) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975.

6 MARS 1975.

PROJET DE LOI

portant extension de la mission
du Fonds d'indemnisation
des travailleurs licenciés
en cas de fermeture d'entreprises.

RAPPORT

FAIT
AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL ⁽¹⁾,
PAR M. LENSSENS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi lors de sa réunion du 5 mars dernier.

I. — Exposé du Ministre.

Dans sa résolution du 3 avril 1973, la Conférence nationale de l'Emploi a constaté que les mesures adéquates devraient être prises afin de combattre une situation temporaire d'emploi insuffisant et qu'il fallait plus spécialement veiller à ce que les jeunes travailleurs soient maintenus au travail. Dès lors, la Conférence nationale de l'Emploi a recommandé d'introduire un règlement d'indemnisation octroyant une allocation spéciale aux travailleurs âgés qui seraient licenciés pour des raisons économiques ou techniques.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Namèche.

A. — Membres : MM. Tijl Declercq, Deneir, Henckens, Lenssens, Magnée, Rutten, Schyns, Mre Steyaert. — MM. De Wulf, Glinne, Namèche, Nyffels, Mre Pétry épouse Scheys, MM. Tibbaut, Van Daele. — Buchmann, Cantillon, Evers, Flamant. — Helguers, Talbot. — Mre Maes épouse Van der Eecken, M. Raskin.

B. — Suppléants : M. Marc Olivier, Mre Ryckmans-Corin, MM. Smets, Wijnen. — Mre Adriaensens épouse Huybrechts, MM. Dejardin, Ghysbrecht, Onkelinx. — Sprockeels, Verberckmoes. — Verbasselt. — Baert.

Voir :

419 (1974-1975) :

— N° 1 : Projet de loi.

Hoewel de resolutie geen precieze bepaling bevat betreffende het juridische instrument voor de toepassing van de bevoegde regeling, was de Nationale Tewerkstellingsconferentie van oordeel dat zij door middel van een in de Nationale Arbeidsraad te sluiten collectieve overeenkomst kon worden ingevoerd.

De besprekingen in de Arbeidsraad konden aanvankelijk niet met een algemeen en definitief akkoord worden afgesloten, vooral in verband met de financiering van die regeling.

Het probleem kwam andermaal op de agenda van het Nationaal Comité voor economische expansie, dat de werkgroep « Werkgelegenheidsproblemen » gelastte na te gaan of het mogelijk was in de Nationale Arbeidsraad een collectieve overeenkomst te sluiten. Deze werkgroep kwam tot het besluit dat zulks inderdaad mogelijk was en drong dan ook bij de Raad aan om zo vlug mogelijk een beslissing te nemen en zich daarbij te baseren op de vroegere ontwerp-overeenkomst en tevens rekening te houden met de conclusies van de werkgroep.

Op 19 december 1974 ten slotte werd in de Nationale Arbeidsraad de collectieve arbeidsovereenkomst n° 17 gesloten, tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding voor sommige bejaarde werknemers in geval van ontslag.

Diezelfde Raad heeft daarenboven een gunstig advies uitgebracht omtrent de door de Minister van Tewerking en Arbeid aangegane verbintenissen die bij de afsluiting van die collectieve arbeidsovereenkomst trouwens doorslaggevend waren. Die verbintenissen hadden o.m. betrekking op de met ingang van 1 januari 1975 te verlenen waarborg van werkloosheidsuitkeringen, naar rata van 60 %, aan de bij de regeling betrokken bejaarde werknemers, alsmede op de wijziging van de wet tot verruiming van de opdracht van het Waarborgfonds, derwijze dat het Fonds de aanvullende vergoedingen zou betalen telkens als een werkgever die niet behoort tot een sector waarvoor een bijzondere en gelijkaardige overeenkomst is gesloten, in gebreke blijft.

Het spreekt vanzelf dat de uitbreiding van de bevoegdheid van het Waarborgfonds geen afbreuk doet aan de bestaande opdrachten, die bij de wet van 30 juni 1967 omschreven zijn en krachtens welke het Fonds de betaling dient te waarborgen van de lonen, vergoedingen en voordelen, indien een werkgever, bij sluiting van een bedrijf, in gebreke blijft. De voorgestelde uitbreiding heeft derhalve enkel en alleen betrekking op de gevallen waarin de werkgever in gebreke blijft, buiten het geval van insolventie ten gevolge van sluiting, waarin reeds bij de wet is voorzien.

Het genoemde Fonds zal evenwel niet optreden in die sectoren waarvoor een collectieve arbeidsovereenkomst de uitkering van de aanvullende vergoeding reeds garandeert en vergemakkelijkt.

II. — Algemene bespreking.

Het initiatief om het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers in te schakelen in de procedure tot uitbetaling van de aanvullende vergoedingen wanneer de werkgever in gebreke blijft, is uitgegaan van de Nationale Arbeidsraad.

In 1973 ging de Minister van Tewerking en Arbeid op dit voorstel in. Hij gaf de Raad tevens de verzekering dat de speciale regeling in geval van ziekte of ongeval van de gerechtigde behouden zou blijven, daar de werkloosheidsuitkering hoger ligt dan die welke door de regeling inzake ziekte- in invaliditeitsverzekering wordt betaald.

Bien que la résolution ne contienne pas de disposition précise concernant l'instrument juridique de sa mise en application, la Conférence de l'Emploi était d'avis que le règlement envisagé pouvait être introduit par convention collective à conclure au sein du Conseil national du Travail.

Les négociations dans ce Conseil n'ont initialement pas abouti à un accord général et définitif, surtout à cause du mode de financement de ce règlement.

Le problème a de nouveau figuré à l'ordre du jour au Comité national d'expansion économique qui chargeait le groupe de travail « Problèmes de l'emploi » d'examiner s'il était possible de conclure une convention collective de travail au Conseil national du Travail. Ce groupe de travail conclut par l'affirmative et insista dès lors auprès du Conseil pour qu'une décision rapide soit prise en se basant sur l'ancien projet de convention et en tenant compte également des conclusions du groupe de travail.

Finalement, le 19 décembre 1974, la Convention collective de travail n° 17 a été conclue au Conseil national du Travail, prévoyant une indemnité complémentaire en faveur de certains travailleurs âgés, en cas de licenciement.

De plus, ce même Conseil a émis un avis favorable concernant les engagements pris par le Ministre de l'Emploi et du Travail, qui étaient d'ailleurs déterminants lors de la conclusion de la convention collective de travail. Ces engagements concernaient, entre autres, la garantie à partir du 1er janvier 1975 d'allocations de chômage, au prorata de 60 % aux travailleurs âgés concernés par le règlement ainsi que la modification de la loi élargissant la mission du Fonds de garantie, de façon à ce que ce Fonds paie les indemnités complémentaires chaque fois qu'un employeur est en défaut et qu'il ne relève pas d'un secteur pour lequel une convention spéciale et semblable a été conclue.

Il va de soi que l'extension de la compétence du Fonds de garantie ne porte pas préjudice aux missions existantes, fixées par la loi du 30 juin 1967 et en vertu desquelles le Fonds doit garantir les salaires, les allocations et les avantages en cas de défaut de l'employeur lors d'une fermeture d'entreprise. Dès lors, l'extension proposée se rapporte uniquement aux cas où l'employeur est en défaut en dehors de l'hypothèse déjà couverte de l'insolvabilité par suite de la fermeture.

Toutefois, ledit Fonds n'agira pas dans ces secteurs où la garantie et les facilités de liquidation de l'indemnité complémentaire sont déjà prévues par une convention collective de travail.

II. — Discussion générale.

Le Conseil national du Travail est à l'origine de l'insertion du Fonds d'indemnisation des travailleurs licenciés en cas de fermeture d'entreprises dans la procédure de paiement des indemnités complémentaires en cas de défaillance de l'employeur.

En 1973, le Ministre de l'Emploi et du Travail agréa cette proposition. Il garantit également au Conseil le maintien du régime spécial en cas de maladie ou d'accident du bénéficiaire, l'indemnité de chômage étant plus favorable que celle qui est accordée dans le régime de l'assurance contre la maladie et l'invalidité.

Ten slotte gaf de Minister de Raad de verzekering dat de werkloosheidsuitkering, toegekend aan de gerechtigden op de speciale regeling, zou worden berekend op 60 % van het loon zolang zij onder die regeling zouden vallen, en zulks in afwijking van de reglementering inzake werkloosheid die de uitkering tot 40 % van het loon beperkt na één jaar, wanneer de gerechtigde geen gezinshoofd is.

Aan de Minister wordt gevraagd of hij de door zijn voorganger aangegane verbintenissen zal naleven.

De Minister is het met die verbintenissen eens en vult ze als volgt aan :

1. Werkloosheidsuitkeringen berekend op 60 % van het begrensde loon worden, met ingang van 1 januari 1975, gewaarborgd voor de werklozen die de speciale regeling genieten.

De waarborg strekt zich uit tot de werknemers die reeds vóór 1 januari 1975 een gelijkaardig voordeel genoten krachtens een overeenkomst per bedrijfstak. Ze wordt eveneens verleend aan de werknemers die na voornoemde datum onder de pre-pensioenregeling zullen vallen in het kader van een overeenkomst per bedrijfstak.

Verder zullen de werklozen die van de speciale regeling gebruik maken, niet meer worden beschouwd als werkzoekenden en zij zullen ook geen deel meer uitmaken van de arbeidsreserve.

2. De werknemers die arbeidsongeschikt zijn, zullen niet aan de ziekte- en invaliditeitsverzekering worden overgedragen. Zij blijven in het genot van de regeling van de aanvullende vergoeding, tenzij zij voor de duur van hun arbeidsongeschiktheid hiervan afzien.

De Minister preciseert ten slotte dat :

a) de vereiste koninklijke besluiten tot wijziging van de reglementering van de werkloosheid en van de invaliditeitsverzekering werden uitgevaardigd;

b) de collectieve arbeidsovereenkomst n° 17 betrekking heeft op alle werknemers, zowel arbeiders als bedienden en leidinggevend personeel, en zelfs diegenen onder hen die op 60 jaar met pensioen zouden kunnen gaan zonder dat het bedrag van hun pensioen wegens vroegtijdige aanvang wordt verlaagd, maar die van oordeel zouden zijn dat de pre-pensioenregeling voor hen voordeliger uitvalt dan het eigenlijke pensioen.

De Minister vestigt de aandacht op het blijvend karakter van de tegemoetkoming van het vergoedingsfonds.

Ingeval de werkgever in gebreke blijft, dient de waarborg eerst van de bedrijfstak te komen. Te dien einde werden of zullen arbeidsovereenkomsten per bedrijfstak worden gesloten.

Het vergoedingsfonds zal slechts tegemoetkomingen verstrekken wanneer de waarborg van de bedrijfstak in gebreke blijft.

De Minister haalt uit zijn antwoord op de parlementaire vraag n° 51 van 27 september 1974 van de heer Flamant de volgende gegevens aan betreffende de paritaire comités die op dat ogenblik reeds maatregelen in verband met het pre-pensioen hadden getroffen :

- 104 — N.P.C. voor de ijzer- en staalnijverheid;
- 112 — N.P.C. voor het garagebedrijf;
- 115 — N.P.C. voor het glasbedrijf;
- 117 — N.P.C. voor de petroleumnijverheid en -handel;
- 124 — N.P.C. voor het bouwbedrijf;
- 127 — N.P.C. voor de handel in brandstoffen;
- 130 — N.P.C. voor het drukkerij-, grafische kunst- en dagbladbedrijf;

Enfin, le Ministre assura le Conseil que l'indemnité de chômage accordée aux bénéficiaires du régime spécial serait calculée sur base de 60 % du salaire aussi longtemps que le régime leur serait appliqué, par dérogation à la réglementation concernant le chômage, qui limite cette allocation à 40 % du salaire après un an, lorsque le bénéficiaire n'est pas chef de ménage.

Il est demandé au Ministre s'il a l'intention d'honorer les engagements de son prédécesseur.

Le Ministre souscrit et complète ces engagements, à savoir :

1. Les indemnités de chômage de 60 % du salaire plafonné seront garanties, à partir du 1er janvier 1975, aux chômeurs qui bénéficient du régime spécial.

La garantie s'étend aux travailleurs qui bénéficiaient déjà avant le 1er janvier 1975 d'avantages similaires, en vertu d'une convention de branche d'activité. Elle sera également reconnue après la date précitée, dans le cadre d'une convention de branche d'activité.

D'autre part, les chômeurs qui jouiront du régime spécial ne seront plus considérés comme demandeurs d'emploi et ne feront plus partie de la réserve d'emploi.

2. Les travailleurs qui subissent une incapacité de travail ne seront pas transférés à l'assurance maladie-invalidité. Ils resteront dans le régime de l'indemnité complémentaire sauf s'ils renoncent à ce régime pour la durée de l'incapacité de travail.

Le Ministre précise enfin :

a) que les arrêtés royaux nécessaires modifiant la réglementation du chômage et de l'assurance-invalidité ont été pris;

b) que la convention collective de travail n° 17 concerne tous les travailleurs, tant les ouvriers, les employés que les cadres, et même ceux d'entre eux qui pourraient bénéficier d'une pension à partir de l'âge de 60 ans sans réduction du montant pour prise de cours anticipative, mais qui estimeraient que le régime de la prépension leur serait plus favorable que la pension.

Le Ministre attire l'attention sur le caractère résiduaire de l'intervention du fonds d'indemnisation.

En cas de défaillance de l'employeur, la garantie doit d'abord jouer dans le secteur professionnel. A cet effet, des conventions collectives sectorielles ont été ou seront conclues.

Le fonds d'indemnisation ne sera appelé à intervenir qu'à défaut de la garantie sectorielle.

Le Ministre extrait de sa réponse à la question parlementaire n° 51 du 27 septembre 1974 de M. Flamant, les données suivantes concernant les commissions paritaires qui avaient déjà pris à ce moment des dispositions relatives à la prépension :

- 104 — C.P.N. de l'industrie sidérurgique;
- 112 — C.P.N. des entreprises de garage;
- 115 — C.P.N. de l'industrie verrière;
- 117 — C.P.N. de l'industrie et du commerce du pétrole;
- 124 — C.P.N. de la construction;
- 127 — C.P.N. pour le commerce de combustibles;
- 130 — C.P.N. de l'imprimerie, des arts graphiques et des journaux;

- 136 — N.P.C. voor de papier- en kartonbewerking;
 301.1 — G.P.C. voor de haven van Antwerpen;
 301.4 — G.P.C. voor de havens van Oostende en Nieuwpoort;
 315 — N.P.C. voor de handelsluchtvaart.

Deze lijst is nog verre van definitief en de Minister verwijst naar artikel 11 van de collectieve overeenkomst n° 17 waarin gesteld wordt dat na de eerste zes maanden van de toepassing van onderhavige overeenkomst de Nationale Arbeidsraad de balans zal opmaken van de toepassing van deze overeenkomst en alles in het werk zal stellen om de eventuele moeilijkheden op te lossen.

In artikel 2 van het ontwerp wordt bepaald dat de Koning een bijdrage kan doen betalen aan de werkgevers die behoren tot een bedrijfstak waarin geen collectieve arbeidsovereenkomst tot regeling van de waarborg en van de faciliteiten voor vereffening van de aanvullende vergoeding werd gesloten.

De uitdrukking « kan ... doen betalen », die door een lid wordt aangevochten, dient verstaan te worden in de betekenis dat aan de Koning bevoegdheid wordt verleend en niet dat het hem vrijstaat al dan niet handelend op te treden.

III. — Stemmingen.

De artikelen gaven geen aanleiding tot commentaar en werden eenparig aangenomen. Dat geldt ook voor het ontwerp in zijn geheel.

De Verslaggever,
 J. LENSSENS.

De Voorzitter,
 L. NAMECHE.

- 136 — C.P.N. pour la transformation du papier et du carton;
 301.1 — C.P.R. pour le port d'Anvers;
 301.4 — C.P.R. pour le port d'Ostende « Nieuport »;
 315 — C.P.N. de l'aviation commerciale.

Cette liste est encore en cours d'évolution et le Ministre fait référence à l'article 11 de la convention collective n° 17 qui prévoit qu'après six mois d'application de la convention le Conseil national du Travail fera l'inventaire de son application et mettra tout en œuvre pour résoudre les difficultés éventuellement rencontrées.

L'article 2 du projet prévoit que le Roi peut imposer le paiement d'une cotisation aux employeurs appartenant à un secteur qui n'aurait pas pris de convention collective de garantie et de facilités de liquidation de l'indemnité complémentaire.

L'expression « peut imposer » qui est contestée par un membre doit être entendue dans le sens d'obtention de pouvoir et non dans celui de l'octroi d'une faculté d'agir.

III. — Votes.

Les articles n'ont appelé aucun commentaire et ont été adoptés à l'unanimité. Il en est de même pour l'ensemble du projet.

Le Rapporteur,
 J. LENSSENS.

Le Président,
 L. NAMECHE.